

YHTEISÖN ITSEARVIOINTIKRITEERISTÖ

Suomen kestävän elämäntavan yhteisöt ry
SKEY, GEN-Finland
juuri@rihmasto.fi

Maailman ekokyläverkosto
The Global Ecovillage Network (GEN)
www.gaia.org

Käännös: Kirsi Joenpolvi
Suomenkielisen version toimitus: Liisa Jääskeläinen

2005

KESTÄVÄN ELÄMÄNTAVAN ITSEARVIOINTIKRITEERISTÖ YHTEISÖILLE JA EKOKYLILLE

Sisällysluettelo

I Ekoyhteisökriteerit suomeksi

Johdanto ja yleiset ohjeet

Yhteenveto arvioinnin kohteista ja tuloksista

II Kestävän elämäntavan ulottuvuudet

1 Ekologinen ulottuvuus

Tietoisuus paikasta	9
Ruoka	11
Fyysiset puitteet	13
Kulutustottumukset ja jätehuolto	16
Vesi	18
Jätevesi ja veden säästämisen ennaltaehkäisy	20
Energialähteet ja niiden käyttö	22

2 Sosiaalinen ulottuvuus

Luottamus ja yhteisöllisyys	26
Vuorovaikutus - tiedon ja ideoiden virtaus	28
Verkostoituminen ulkopuolisten toimijoiden kanssa	30
Päätöksenteko	32
Koulutus	34
Terveydenhoito	36
Kestävä talous - terve paikallistalous	38

3 Henkinen ulottuvuus

Tietoisuus yhteisön historiasta ja merkityksestä	41
Taide ja vapaa-aika	43
Juhlat ja henkiset harjoitukset	45
Yhteisön liima	47
Ongelmien käsittelytaito	49
Kokonaisvaltainen maailmankatsomus	50
Rauha ja maailmanlaajuinen tietoisuus	51

Ekoyhteisökriteerit suomeksi

Suomeen on viime vuosina alkanut syntyä ekoyhteisöjä ja -kyliä. Kaikkia niitä yhdistää pyrkimys kestävämpään elämäntapaan.

Suomessa maailman ekokyläverkoston ekokyläkäsitystä tahtoo tehdä tunnetuksi Suomen kestävän elämäntavan yhteisöt ry (SKEY, GEN-Finland). Käytännöllinen tapa tutustua ekokylän ideaan on tutkia ekokyläkriteeristöä, joka nyt ensi kertaa julkaistaan suomeksi. Kriteeristön on kääntänyt Kirsi Joenpolvi ja suomenkielisen version toimittanut Liisa Jääskeläinen. Lomakkeiden ulkoasua on varovasti korjattu ja tekstiin on tehty jonkin verran pieniä muutoksia luettavuuden lisäämiseksi.

Maailman ekokyläverkosto (Global Ecovillage Network) toimii kolmena väljänä maanosakohtaisena verkkona, jotka ovat Euroopan (ja Afrikan) verkko, Oseanian ja Aasian verkko sekä Amerikkojen verkko. Järjestöllä on observointistatus YK:ssa. Toiminta on käynnistynyt 90-luvun alkupuolella, mutta monet sen jäsenyhteisöistä ovat toimineet paljon kauemmin. Ks. www.ecovillage.org .

Toivomme, että ekokyläkriteeristö löytää Suomessakin tiensä ekoyhteisöjen ja -kylien kehittäjien ja arvioijien sekä ennen kaikkea suunnittelijoiden, rakentajien ja asuttajien työkaluksi. Kriteeristö on monipuolinen, helppokäyttöinen ja runsas. Sen erityisansiona on yhteisöelämän sosiaalisen ja kulttuurisen ulottuvuuden näkyväksi tekeminen.

Muistettakoon kuitenkin, että tämä kriteeristö on käännös. Kriteeristöä ei ole sisällöllisesti muokattu Suomen oloihin. Toivomme palautetta osoitteeseen juuri@rihmasto.fi

Liisa Jääskeläinen

Kirsi Joenpolvi

SKEY, GEN-Finland, www.rihmasto.fi

I Kuinka itsearviointi tehdään?

Johdanto

Ekoyhteisön itsearviointikriteeristö on laaja kysely, jonka jokainen voi toteuttaa omassa yhteisössään. Kriteeristö antaa käsityksen siitä, mikä on yhteisön tämänhetkinen kestävä kehityksen taso.

Kriteeristöä voi soveltaa missä tahansa yhteisössä. Vaikka sen läpikäyminen vaatiikin hyvää tietoa yhteisön elämäntyyleistä, toimintatavoista ja erityispiirteistä, kyselyn toteuttaminen ei ole monimutkaista - se ei vaadi monimutkaisia laskutoimituksia tai yksityiskohtaista taulukointia. Omatoimisena työskentelynä kriteeristön läpikäynti vie muutaman tunnin. Yhteisön jäsenten ryhmätyönä – mikä on suositeltavin vaihtoehto - sen tekemiseksi **suositellaan useita kokoontumisia**.

Yleiset ohjeet

Ekoyhteisön itsearviointikriteeristö (EIK) on yhteisöjen avuksi suunniteltu työkalu, jonka avulla yhteisön elämäntavan kestävyuden tasoa voidaan arvioida. Kriteeristö auttaa näkemään jo toteutuneet tulokset sekä viitoittaa tietä eteenpäin - mitä osa-alueita voidaan vielä parantaa. Yhteisön kokonaiskestävyys muodostuu tässä kriteeristössä kolmesta eri osa-alueesta, jotka ovat ekologinen, sosiaalinen ja henkinen. Kokonaiskestävyys muistuttaa kolmijalkaista jakkaraa: se toimii vain, jos jokainen tuolin jaloista on yhtä vahva. Kaikkien osa-alueiden merkitys on yhtä tärkeä - lisäksi niiden tulee olla tasapainoisessa suhteessa muihin kestävyuden osa-alueisiin.

Kriteeristö on subjektiivinen työväline. Jokainen vastaaja kertoo henkilökohtaisen näkemyksensä (joidenkin kysymysten kohdalla arvauksensa!) siitä, miten hän näkee asiat omassa yhteisössään. Kriteeristön läpikäynnistä saa parhaan hyödyn, kun yhteisön jäsenet työstävät sitä yhdessä.

Kriteeristö tarjoaa tarkoituksenmukaisen näkökulman jo saavutettuihin tuloksiin sekä auttaa tunnistamaan muutosta tarvitsevat osa-alueet. Alhaisen pistemäärän saaneet osa-alueet voidaan valita erityishuomion kohteiksi ja suunnata niihin kehittämistoimia toimintaa - tämä tarjoaa myös suuntaa yhteisön tulevaisuudelle. Yleensäkin yhteisöt, jotka aktiivisesti suunnittelevat ja toteuttavat kestävä kehityksen mukaisia näkemyksiä, saavat kriteeristöstä korkeimpia pistemääriä. Silti, aina on mahdollisuus parantaa - korkeista pisteistä täysiin.

Jotta pisteet antaisivat mahdollisimman tarkan kuvan yhteisön kokonaistilanteesta, kannattaa vastauksiksi hyväksyä vain sellaiset vaihtoehdot, jotka ovat jo toteutuneet, ei aikomuksia tai suunnitelmia. Täyttäessäsi lomakkeistoa rasti se vaihtoehto, jonka uskot eniten kuvaavan yhteisöäsi. Jokaisen ruudun jälkeen näet numeron. Se kuvaa ko. vaihtoehdon edustamaa pistemäärää. Jokaisen osion lopussa on tilaa kokonaispisteiden laskemiselle. Lisää siihen yhteispisteesi.

Itsearviointikriteeristön toistaminen antaa yhteisölle mahdollisuuden tarkastella edistymistään.

Kriteeristöstä on pyritty luomaan mahdollisimman monipuolinen, olosuhteista ja yhteisöjen luonteesta riippumaton työkalu.

On luonnollista, että joku kestävyuden kolmesta osa-alueesta saa enemmän pisteitä kuin kaksi muuta. Mikäli jotkut kysymyksistä eivät ole sovellettavissa sellaisenaan, ohita ne ja siirry seuraaviin. Useat kysymyksistä tarjoavat vaihtoehdoksi myös avoimen vaihtoehdon. Käytä tätä sekä vaihtoehtoon

liittyvää kommentointitilaa, mikäli annetut vaihtoehdot eivät kuvaa yhteisösi tapaa pyrkiä kestävään päämäärään. Yleisesti ottaen pisteiden tarkoituksena on antaa kokonaiskuva yhteisön kestävyys- tasosta.

Nämä sivut ovat vapaasti kopioitavissa ja jaettavissa niistä kiinnostuneille yhteisöille, organisaatioille ja yksilöille. Yhteyshenkilö Maailman ekokyläverkostossa on Linda Joseph. Hän ilahtuisi kovasti suomalaisista arvioista, jotka voi toimittaa hänelle osoitteeseen

Linda Joseph
linda@ecovillage.org
Ecovillage Network of the Americas (ENA)
64001 County Road DD
Moffat, CO 81143
USA
www.ecovillage.org

Yhteenveto arvioinnin kohteesta ja tuloksista

Tämä lomake täytetään arvioinnin lopuksi. Arviointikokonaisuuden ymmärtämiseksi kannattaa kuitenkin tutustua tähän ennen osa-arviointien tekoa.

Yhteisön nimi _____

Yhteisön ikä (kuinka kauan yhteisö on ollut olemassa) _____

Vastaukset kirjanneen henkilön nimi/yhteyshenkilö yhteisössä

Osoite _____

Puhelin _____ **Fax** _____

Sähköposti _____ **www-osoite** _____

Kuinka kauan aikaa kaikkiin kysymyksiin vastaamiseen kului? _____

Kuinka moni yhteisössä osallistui vastaamiseen? _____

Milloin tämä yhteenveto valmistui? _____

Kirjatkaa selvästi kuhunkin kohtaan, mihin muutostoimiin yhteisö sitoutuu. Säilyttäkää arvioinnit ja ottakaa ne uudestaan tarkasteltavaksi ennakkoon sovittuna ajankohtana.

KESTÄVÄN ELÄMÄNTAVAN ULOTTUVUUDET

1. EKOLOGINEN ULOTTUVUUS

1. Tietoisuus paikasta	YHTEENSÄ: _____
2. Ruoka	YHTEENSÄ: _____
3. Fyysiset puitteet ja niiden suunnittelu	YHTEENSÄ: _____
4. Kulutustottumukset ja jätehuolto	YHTEENSÄ: _____
5. Vesi	YHTEENSÄ: _____
6. Jätevesi ja veden saastumisen ennaltaehkäisy	YHTEENSÄ: _____
7. Energia lähteet ja niiden käyttö	YHTEENSÄ: _____

EKOLOGISEN ULOTTUVUUDEN KOKONAISPISTEET _____

2. SOSIAALINEN ULOTTUVUUS

1. Luottamus ja yhteisöllisyys	YHTEENSÄ: _____
2. Vuorovaikutus - ideoiden ja tiedon virtaus	YHTEENSÄ: _____
3. Verkostoituminen ulkopolisten toimijoiden kanssa	YHTEENSÄ: _____
4. Päätöksenteko	YHTEENSÄ: _____
5. Koulutus	YHTEENSÄ: _____
6. Terveystieteet	YHTEENSÄ: _____
7. Kestävä talous - terve paikallistalous	YHTEENSÄ: _____

SOSIAALISEN ULOTTUVUUDEN KOKONAISPISTEET _____

3. HENKINEN ULOTTUVUUS

1. Tietoisuus yhteisön historiasta ja merkityksestä	YHTEENSÄ: _____
2. Taide ja vapaa-aika	YHTEENSÄ: _____
3. Juhlat ja henkiset harjoitukset	YHTEENSÄ: _____
4. Yhteisön liima	YHTEENSÄ: _____
5. Ongelmien käsittelytaito	YHTEENSÄ: _____
6. Kokonaisvaltainen maailmankatsomus	YHTEENSÄ: _____
7. Rauha ja maailmanlaajuinen tietoisuus	YHTEENSÄ: _____

HENKISEN ULOTTUVUUDEN KOKONAISPISTEET _____

YHTEISPISTEET _____

999+

500-998

500-998

Osoittaa loistavaa kehitystä kestävässä elämäntapaa

Hyvä alku kohti kestävä elämäntapaa

Toimenpiteitä kestävyuden saavuttamiseksi tarvitaan

KESTÄVÄN ELÄMÄNTAVAN ULOTTUVUUDET

1 EKOLOGINEN ULOTTUVUUS

Yhteisön ekologinen ulottuvuus on tasapainossa, kun...

- ihmisillä on syvä yhteys asuinpaikkaansa. Sen rajat, vahvuudet, heikkoudet ja rytmit ovat tuttuja. Ihmiset elävät samanaikaisuudessa ja harmoniassa ekosysteemissään, jonka osia he tietävät olevansa.
- Luontoa, sen järjestelmiä ja prosesseja kunnioitetaan. Koskematonta luontoa ja luonnonympäristöjä suojellaan.
- Ihmisten elämäntapa ennemmin vahvistaa kuin heikentää ympäristön elinvoimaisuutta.
- Ruuan alkuperä on pääasiassa paikallinen. Ruoka on orgaanista, puhdasta ja ravintoarvoiltaan tasapainoista.
- Rakenteet suunnitellaan luonnon ympäristönsä kanssa yhteensopiviksi. Niissä käytetään paikallisia ja ekologisesti terveitä (uusiutuvia, myrkyttömiä) materiaaleja sekä rakennusmenetelmiä.
- Kuljetustavoissa ja -menetelmissä suositaan luontoystävällisyyttä.
- Kulutus ja jätteiden tuotto on minimoitu.
- Puhtaan veden saanti on turvattu. Yhteisö on tietoinen, mistä se saa vetensä. Yhteisö kunnioittaa, suojelee ja pitää huolta vesilähteistään.
- Ihmisen tuottama jäte ja jätevesi käytetään ja/tai kierrätetään yhteisön ja ympäristön hyödyksi.
- Uudistuvia, myrkyttömiä energiamuotoja käytetään lämmitykseen ja muuhun energiantuottamiseen. Uutta teknologiaa ei väärinkäytetä tai jätetä ottamatta huomioon, vaan sitä sovelletaan yhteiseksi hyväksi.

Ekologinen tarkistuslista 1: Tietoisuus paikasta

A. Kuinka moni yhteisössä kokee yhteenkuuluvuutta asuinpaikkaansa kohtaan ja tuntee elävänsä sopusoinnussa sen kanssa?

kaikki - poikkeuksia lukuun ottamatta (5) suurin osa (3) jotkut (1) harva/ei kukaan (-1)

B. Kuinka paljon yhteisössä on asukkaita (henkilöitä, jotka pitävät yhteisöä pääasiallisena asuinpaikkaan)?

0 - 5 (0) 5 - 19 (1) 20 - 49 (2) 50 - 500 (4) 501- 1000 (2) 1001- 2000 (1) 2001+ (0)

C. Arvioi, kuinka moni yhteisöstä tuntee hyvin luonnonkasveja ja eläimiä

suurin osa (5) jotkut (3) vähemmistö (1) harva tai ei kukaan (0)

D. Alkuperäiseen luontoon kuuluvia kasveja ja eläimiä

1) Hoidetaan aktiivisesti

usein (4) joskus (2) harvoin (0) ei koskaan (-1)

2) Suojellaan

usein (4) joskus (2) harvoin (0) ei koskaan (-1)

3) Ennallistetaan alueella, mikäli ihmisen toiminta on häirinnyt sitä

usein (4) joskus (2) harvoin (0) ei koskaan (-1)

E. Humuksen syvyys lisääntyy vuosittain

koko bioalueella (5)
 suurimmassa osassa yhteisön aluetta (3)
 vain ruokaa tuottavilla alueilla (1)
 ei lisääntynyt (0)
 vähenee (-1)

F. Lajien monimuotoisuus yhteisössä

kasvien määrä kasvava (4) muuttumaton (1) laskeva (-1)
eläinten määrä kasvava (4) muuttumaton (1) laskeva (-1)

G. Ympäristön tilan muutokset kuluneen vuoden aikana

Maaperän laatu huonontunut (-1) pysynyt samana (0) parantunut (3)
Veden laatu huonontunut (-1) pysynyt samana (0) parantunut (3)
Ilman laatu huonontunut (-1) pysynyt samana (0) parantunut (3)

H. Missä määrin yhteisön luonnonympäristö kärsii

1) äänihaitoista (ihmisten aiheuttamista epämiellyttävistä äänistä, jotka häiritsevät luonnonrauhaa)

usein (-1) joskus (0) harvoin (2) ei ollenkaan (4)

2) valohaitoista (kirkkaista valoista, jotka häiritsevät naapurustoa ja/tai estävät tähtien katselua)

usein (-1) joskus (0) harvoin (2) ei ollenkaan (4)

3) roskaantumisesta tai likaantumisesta (ihmisten aiheuttamista roskista, epätarkoituksenmukaisella tavalla käsitellyistä jätteistä)

usein (-1) joskus (0) harvoin (2) ei ollenkaan (4)

I. Missä määrin yhteisö aktiivisesti suunnittelee uusiutumattomien luonnonresurssiensa käyttöä ja huomioi tässä myös tulevien sukupolvien tarpeet ja nautintaoikeuden?

usein (-1) joskus (0) harvoin (2) ei ollenkaan (4)

J. Missä määrin yhteisön jäsenet osallistuvat aktiivisesti luonnonsuojeluun ja -hoitoon (puiden istutus, alkuperäiseen luontoon kuulumattomien lajien poistaminen, jne.)?

usein (-1) joskus (0) harvoin (2) ei ollenkaan (4)

Laske yhteen jokaisen valitsemasi vaihtoehdon pistemäärä.

1. Tietoisuus paikasta
YHTEENSÄ _____

50+ Osoittaa loistavaa kehitystä ekologisessa kestävydessä
25 - 49 Hyvä alku kohti ekologista kestävyyttä
0 - 24 Toimenpiteitä ekologisen kestävyuden saavuttamiseksi
 tarvitaan

Kommentteja/toimenpiteitä: _____

Tuloksen kirjasi

Aika

Paikka

Ekologinen tarkistuslista 2: Ruoka

A. Ravintoarvoiltaan monipuolista ruokaa on saatavissa riittävästi

Voit merkitä useamman vaihtoehdon.

- paikallisesti (3) helposti (3) edullisesti (3)

B. Kuinka suuri osa yhteisön käyttämästä ravinnosta

Vaihtoehdot ovat prosenttisyksikköinä. Jos vastauksesi on pienempi kuin 12 %, pistemääräksi tulee 0.

1) tuotetaan yhteisön piirissä

- 12 % (1) 13 % - 25 % (3) 26 % - 40 % tai enemmän (5)

2) hankitaan paikallisilta tuottajilta

- 25 % (1) 40 % (3) 55 % (5)

3) on luomuruokaa

- 25 % (1) 50 % (3) 65 % tai enemmän (5)

4) perustuu perinteisiin tai maatiaislajikkeisiin

- 25% (1) 50% (3) 65% tai enemmän (5)

C. Tuottaako yhteisö ruokaa myös muille?

Voit merkitä useamman vaihtoehdon.

- kyllä (12)
 yhteisö käyttää myös lähiruokaa(6)
 ylijäämää ei synny (0)
 riittävän ravitsemuksen takaamiseksi ruokaa on tuotava lähipaikkakunnan ulkopuolelta (-1)

Ylijäänyt ruoka

Voit merkitä useamman vaihtoehdon.

- varastoidaan tulevaa käyttöä varten (1)
 myydään (1)
 lahjoitetaan (1)
 syötetään eläimille (1)
 kompostoidaan (1)
 hävitetään jätteenä (-3)

D. Ruuantähteet

Voit merkitä useamman vaihtoehdon.

- lahjoitetaan pois (2)
 syötetään eläimille (2)
 kompostoidaan (2)
 hävitetään jätteenä (-3)

E. Missä määrin kasvihuoneita käytetään ympärivuotisessa ravinnontuotannossa?

- paljon (6) jonkin verran (3) vähän (2) ei lainkaan (0)
 niitä ei tarvita – ulkona kasvatetun ravinnon määrä on riittävä (4)

F. Tuholais- ja kasvimyrkkujen tai kemiallisten lannoitteiden käyttö yhteisön ravinnontuotannossa on

- tavallista (-3) ajoittaista (-1) vähäistä (1) niitä ei käytetä (6)

G. Ravinnontuotannossa käytetyt siemenet ovat

Voit merkitä useamman vaihtoehdon.

- syntyneet luonnollisella pölytysmenetelmällä (6) (lajit tuottavat itse siemenensä ja säilyttävät monimuotoisuutensa, ne ovat paikallisesti viljeltyjä)
 hybridejä (-2) (kaupallisten yritysten myymät siemenet, jotka eivät kuki/lisäänny todellisesti eikä niitä siksi voida säästää siementä seuraavan vuoden viljelyä varten)

Laske yhteen jokaisen valitsemasi vaihtoehdon pistemäärä.

1. Ruoka

YHTEENSÄ _____

50+	Osoittaa loistavaa kehitystä ekologisessa kestävydessä
25 - 49	Hyvä alkua kohti ekologista kestävyyttä
0 - 24	Toimenpiteitä ekologisen kestävyuden saavuttamiseksi tarvitaan

Kommentteja/toimenpiteitä: _____

Tuloksen kirjasi

Aika

Paikka

Ekologinen tarkistuslista 3: Fyysiset puitteet

A. Asuntojen riittävyys ja soveltuvuus yhteisön jäsenten käyttöön

Voit merkitä useamman vaihtoehdon.

- paikallisesti saatavilla (4) edullisesti vuokrattavissa tai ostettavissa (4)

B. Missä määrin rakennusmateriaaleina on käytetty

1) luonnonmukaisia/kierrätettäviä materiaaleja

- suurimmaksi osaksi (2) jonkin verran (1) vähän/ei lainkaan (0)

2) kierrätysmateriaaleja/uusiokäyttöön soveltuvia materiaaleja

- suurimmaksi osaksi (2) jonkin verran (1) vähän/ei lainkaan (0)

3) paikallisia materiaaleja

- suurimmaksi osaksi (2) jonkin verran (1) vähän/ei lainkaan (0)

C. Jotta rakennusten energiakulutus olisi alhainen ja ne sopisivat yhteen luonnonympäristönsä kanssa, niissä on

Voit merkitä useamman vaihtoehdon.

1) yhteisiä tiloja (yhteiskäytössä olevia rakennuksia, yhteisiä asuintiloja jne.)

- paljon (3) jonkin verran (1) vähän/ei lainkaan (0)

2) käytetty paikallisia/perinteisiä eristämisstandardeja

- paljon (3) jonkin verran (1) vähän/ei lainkaan (0)

3) käytetty luonnonmukaisia/myrkyttömiä eristemateriaaleja

- paljon (3) jonkin verran (1) vähän/ei lainkaan (0)

4) otettu huomioon rakennusten ja ikkunoiden sijainti suhteessa aurinkoon, tuulen suuntaan yms.

- paljon (3) jonkin verran (1) vähän/ei lainkaan (0)

5) luotu olosuhteet, joissa sisäilmasto soveltuu myös kasveille

- paljon (3) jonkin verran (1) vähän/ei lainkaan (0)

6) Suunnittelussa ja rakentamisessa on huomioitu rakennusten yhteensopivuus ympäristön kanssa (värit, materiaalit, sijainti jne.)

- paljon (3) jonkin verran (1) vähän/ei lainkaan (0)

7) Suunnittelussa ja rakentamisessa on huomioitu rakennusten pitkäikäisyys ja/tai uusiutuvuus

- paljon (3) jonkin verran (1) vähän/ei lainkaan (0)

8) Muu vastaava seikka

yksi piste jokaisesta,

nimeä: _____

F. Kuinka suuri osa vanhemmista rakennuksista on uudistettu kestävän kehityksen mukaisiksi/näköisiksi?

suurin osa (6) jotkut (3) harvat/ei mitään (0)

E. Maa-planeetan kunnioitus. Suunnittelun, maiseman muutosten (esim. kaivausten), yhteisön yhteisten toimintojen tai infrastruktuurin suunnittelun yhteydessä käytetään jotain luontoyhteyttä vahvistavaa virittäytymisen muotoa tai seremoniaa.

usein (4) joskus (2) harvoin (0) ei koskaan (-1)

F. Missä määrin yhteisön suunnittelussa (rakennukset, muu infrastruktuuri, maisemasuunnittelu ja toimintapaikat) on huomioitu permakulttuurin tai muun sellaisen kokonaisvaltaisen järjestelmän näkemys, joka kunnioittaa ja huomioi Maa-planeetan tarpeita, paikallisen eläimistön ja kasvillisuuden yhtä lailla kuin ihmistenkin tarpeita?

erittäin hyvin (4) riittävästi (2) vähäisesti (0) riittämättömästi (-1)

H. Kuinka hyvin yhdyskuntasuunnittelussa on huomioitu moottoriajoneuvojen käytön minimointi (esimerkiksi rakennusten ja parkkipaikkojen sijainti)?

erittäin hyvin (4) riittävästi (2) vähäisesti (0) riittämättömästi (-1)

I. Kuinka usein yhteisön jäsenten täytyy matkustaa yhteisön ulkopuolelle hoitamaan asioitaan?

usein (-2) joskus (1) harvoin (2) ei koskaan (4)

J. Missä määrin yhteisössä käytetään kuljetusmuotoja, jotka

1) perustuvat ihmis- tai eläinvoimaan (kävely, pyöräily, hevoskyyti, jne.)?

usein (2) joskus (1) harvoin (0) ei koskaan (-1)

2) käytetään ajoneuvoja, jotka toimivat puhtaalla/uusiutuvalla energiavoimalla (esim. aurinkovoimalla)?

usein (2) joskus (1) harvoin (0) ei koskaan (-1)

3) kimppakyytiä

usein (2) joskus (1) harvoin (0) ei koskaan (-1)

4) lainataan kulkuvälineitä

usein (2) joskus (1) harvoin (0) ei koskaan (-1)

5) järjestetään yhteiskuljetuksia pitkille matkoille (juna/bussi jne.)

usein (2) joskus (1) harvoin (0) ei koskaan (-1)

6) Muita kestävän kehityksen mukaisia kulkutapoja

Yksi piste jokaisesta - nimeä:

K. Yhteisössämme pyritään luomaan mahdollisuus kotona työskentelyyn (vrt. työmatkat)?

usein (2) joskus (1) harvoin (0) ei koskaan (-1)

Laske yhteen valitsemiesi vaihtoehtojen pistemäärät.

1. Fyysiset puitteet

YHTEENSÄ _____

50+	Osoittaa loistavaa kehitystä ekologisessa kestävydessä
25 - 49	Hyvä alku kohti ekologista kestävyttä
0 - 24	Toimenpiteitä ekologisen kestävyden saavuttamiseksi tarvitaan

Kommentteja/toimenpiteitä: _____

Tuloksen kirjasi

Aika

Paikka

Ekologinen tarkistuslista 4: kulutustottumukset ja jätehuolto

A. Arvioi, kuinka moni yhteisöstä toimii seuraavasti säästääkseen luonnonvaroja ja vähentääkseen jätteiden määrää

1) Yksinkertaisuus on vapaaehtoista - henkilökohtainen kulutus on minimaalista

kaikki - poikkeuksia lukuunottamatta (10) suurin osa (6) jotkut (3) harva/ei kukaan (0)

2) Tavarointa jaetaan (varusteita, työvälineitä, vaatteita jne)

kaikki - poikkeuksia lukuunottamatta (10) suurin osa (6) jotkut (3) harva/ei kukaan (0)

3) Tiloja käytetään yhdessä (keittiö, varasto, toimisto jne.)

kaikki - poikkeuksia lukuunottamatta (10) suurin osa (6) jotkut (3) harva/ei kukaan (0)

4) Tehdään tukku- ja yhteisostoja

kaikki -poikkeuksia lukuunottamatta (10) suurin osa (6) jotkut (3) harva/ei kukaan (0)

5) Käytetään muita keinoja

Yksi piste jokaisesta – nimeä:

A. Missä määrin paikalliset kaupat pystyvät toimittamaan yhteisön tarvitsemia tuotteita (vähentää välimatkaa tuottajien ja kuluttajien välillä)?

paljon (5) jonkin verran (3) hyvin vähän (1) ei ollenkaan (-1)

B. Kerro, ovatko seuraavat menetelmät käytössä ja missä määrin niitä käytetään

1) Kierrätys: lasi, muovi, alumiini, tina jne.

usein (5) joskus (3) harvoin (0) ei koskaan (-5)

2) Uusiokäyttö (2)

usein (5) joskus (3) harvoin (0) ei koskaan (-5)

3)Tavaroiden korjaaminen tai uusien valmistaminen itse (2)

usein (5) joskus (3) harvoin (0) ei koskaan (-5)

4) Käytetään muita keinoja raaka-aineiden säästämiseksi

Yksi piste jokaisesta - nimeä:

C. Arvioi, kuinka moni yhteisöstä tuntee kierrätysmateriaalien lähimpien keräyspisteiden sijainnin sekä tietää, miten jätehuolto toimii (jätteiden tyhjennyskerrat, kaatopaikan sijainti jne.)

kaikki - poikkeuksia lukuun ottamatta (5) suurin osa (3) jotkut (1) harva/ei kukaan (0)

Laske yhteen jokaisen valitsemasi vaihtoehdon pistemäärät.

4. Kulutustottumukset ja jätehuolto

YHTEENSÄ _____

- 50+ Osoittaa loistavaa kehitystä ekologisessa kestävydessä
- 25 - 49 Hyvää alku kohti ekologista kestävyyttä
- 0 - 24 Toimenpiteitä ekologisen kestävyuden saavuttamiseksi tarvitaan

Kommentteja/toimenpiteitä: _____

Tuloksen kirjasi

Aika

Paikka

Ekologinen tarkistuslista 5: Vesi

A. Arvioi, kuinka moni yhteisössä on tietoinen yhteisön käyttämän veden alkuperästä sekä pyrkii säästämään yhteisön vesivarantoja

kaikki – poikkeuksia lukuunottamatta (6) suurin osa (3) jotkut (1) harva/ei kukaan (-1)

B. Veden alkuperä ja tarjonta (valitse kaikki ne vaihtoehdot, jotka ovat mahdollisia)

- paikallista ja runsasta/uusiutuvaa (4)
 kaivo (1)
 lähde, puro tms (1)
 saapuu putkistoja pitkin kaukaa tai tuodaan maahan (pullotettuna, säiliöissä) (1)
 erittäin hankalasti saatavissa (hyvin kallista, kuljetus etäisyydet hankalia) (-1)
 vesilähde ei uusiudu tai sen väheneminen on suurempaa kuin uusiutuminen (-2)

C. Vesi on (valitse kaikki ne vaihtoehdot, jotka sopivat)

- luonnostaan puhdasta - sitä ei ole käsitelty eikä suodatus ole tarpeen (5)
 pienten epäpuhtauksien vuoksi suodatettua (3)
 käsitelty ympäristöystävällisillä ja terveydelle turvallisilla aineilla, jotka tasapainottavat ph-arvoa tai poistavat vedestä epäpuhtaita mineraaleja (2)
 käsitelty kloorilla, bromilla, jodilla tai fluorilla (0)
 käsitelty yllämainituilla kemikaaleilla ja sen jälkeen suodatettu/puhdistettu (0)

D. Veden varastointimenetelmä

- on terveydelle turvallinen (5)
 saattaa aiheuttaa terveysriskejä (-5)

E. Missä määrin yhteisössä käytetään seuraavia veden säästämiskeinoja

1) Kastelumenetelmiä, jotka säästävät vettä

usein (6) joskus (3) harvoin (1) ei koskaan (-1)

2) Harmaan veden uusiokäyttöä

usein (6) joskus (3) harvoin (1) ei koskaan (-1)

3) Talousveden säännöstelyä

usein (6) joskus (3) harvoin (1) ei koskaan (-1)

4) Laitteita, jotka vähentävät käyttöveden tarvetta (ilmahanat, pienivirtauksiset suihkunpäät, jne.)

usein (6) joskus (3) harvoin (1) ei koskaan (-1)

5) Maisemoinnissa käytetään kastelematta selviäviä alkuperäisen luonnon kasveja

usein (6) joskus (3) harvoin (1) ei koskaan (-1)

6) Siivouksessa, puutarhanhoidossa ja taloustöissä (jne) käytetään orgaanisia/myrkyttömiä tuotteita

usein (6) joskus (3) harvoin (1) ei koskaan (-1)

7) Vesijohtojen ylläpito ja huolto vesivahinkojen ennaltaehkäisemiseksi

usein (6) joskus (3) harvoin (1) ei koskaan (-1)

8) Muut veden säästämiskeinot

Yksi piste jokaisesta - nimeä:

Laske yhteen jokaisen valitsemasi vaihtoehdon pistemäärä.

2. Vesi
YHTEENSÄ _____

50+ Osoittaa loistavaa kehitystä ekologisessa kestävyudessa
25 - 49 Hyvä alku kohti ekologista kestävyyttä
0 - 24 Toimenpiteitä ekologisten kestävyys saavuttamiseksi
 tarvitaan

Kommentteja/toimenpiteitä:

Tuloksen kirjasi

Aika

Paikka

Ekologinen tarkistuslista 6: Jätevesi ja veden saastumisen ennaltaehkäisy

A. Yhteisössä käytetään seuraavia jäteveden käsittelytapoja

1) Kompostikäymälöitä, kuivakäymälöitä, imeytysalueita tai harmaanveden puhdistusjärjestelmää

- runsaasti (7) suurimmaksi osaksi (5) jonkin verran (3) vähän (1)

2) Säästöhuuhteluvessoja tai tavanomaisia vessoja, joihin on asennettu veden säästäjä

- runsaasti (7) suurimmaksi osaksi (5) jonkin verran (3) vähän (1)
 normaaleja vesivessoja, ilman veden säästäjää tms. (-1)

3) Muita vettä säästäviä vesiratkaisuja tai ekologisesti järkeviä jäteveden käsittelytapoja

Yksi piste jokaisesta - nimeä:

4) Viemärijärjestelmä on puutteellinen tai rikki (saastumisuhka tms.) (-5)

B. Arvioi, kuinka moni yhteisössä tietää, millaista jäteveden puhdistusjärjestelmää yhteisössä käytetään

- kaikki - poikkeuksia lukuun ottamatta (6) suurin osa (3) jotkut (1) harva/ei kukaan (0)

C. Seuraukset jäteveden käsittelystä ovat kokonaisuudessaan

- positiivisia (mm. hyödyllisten kasvien kasvun lisääntyminen, kalojen ravinto) (15)
 negatiivisia (mm. veden tai maaperän kemikalisoituminen) (-5) neutraaleja (5)

D. Yhteisöstä lähtevän veden laatu on verrattuna siihen, millaista se on saapuessaan

- puhtaampaa (10)
 samanlaista, muuttumatonta (0)
 likaisempaa (-5)

Jos vesi on likaisempaa

- täyttääkö yhteisö paikalliset jätevesimääräykset? kyllä (2) ei (0)
täyttääkö yhteisön juomavesi paikalliset juomaveden laatumääräykset? kyllä (2) ei (0)

E. Veden saastumista

- ei esiinny paikallisesti (10)
 esiintyy paikallisesti ja siksi vettä joudutaan käsittelemään (8)
 esiintyy eikä saastumisen syytä pystytä paikantamaan (-5)

F. Myrkyllisille jätteille (maalit, öljy, käytetyt paristot jne.) on oma paikallinen käsittelytapansa/keräilyjärjestelmänsä

- kyllä (8) ei (0)

Yhteisön jäsenet käyttävät tätä menetelmää

- kyllä (8) ei (0)

Laske yhteen jokaisen valitsemasi vaihtoehdon pistemäärä.

6. Jätevesi ja veden saastumisen ennaltaehkäisy

YHTEENSÄ _____

- 50+ Osoittaa loistavaa kehitystä ekologisessa kestävydessä
- 25 - 49 Hyvä alkua kohti ekologista kestävyttä
- 0 - 24 Toimenpiteitä ekologisen kestävyden saavuttamiseksi tarvitaan

Kommentteja/toimenpiteitä: _____

Tuloksen kirjasi

Aika

Paikka

Ekologinen tarkistuslista 7: Energialähteet ja niiden käyttö

A. Kuinka suuri osuus yhteisön alueella tuotetusta energiasta saadaan uusiutuvista energialähteistä (tuuli-, vesi-, aurinkoenergia, hake tai muu biologinen energialähde, maalämpö)

erittäin suuri (7) melko suuri (5) keskimääräinen (3) pieni (1) olematon (0)

B. Ulkopuolelta hankittavan uusiutuvista energialähteistä saadun energian osuus on

erittäin suuri (7) melko suuri (5) keskimääräinen (3) pieni (1) olematon (0)

C. Ulkopuolelta ostettavien uusiutumattomien energialähteiden osuus on

erittäin suuri (-6) melko suuri (-3) keskimääräinen (0) pieni (1) olematon (5)

D. Missä määrin yhteisön jäsenet ovat tietoisia siitä, että heidän energiatarpeidensa tyydyttämiseksi käytetään uusiutumattomia energialähteitä

kaikki - poikkeuksia lukuunottamatta (3) suurin osa (2) jotkut (1) ei kukaan (-1)

E. Tietoa ja koulutusta energian säästöstä on

helposti saatavilla ja useimmat yhteisön asukkaat käyttävät sitä (7)
 tietoa ja koulutusta on saatavilla, mutta yhteisön asukkaat eivät hyödynnä sitä (3)
 tietoa ja koulutusta EI ole saatavilla (0)

F. Suurin osa kotitalouksien tarpeista ja päivittäisistä toiminnoista (vaatteiden pesu, ruuan varastointi jne.) suoritetaan

luonnonmukaisilla, ei-sähköisillä menetelmillä (5)
 erittäin paljon energiaa säästävillä laitteilla (3)
 energiaa säästävillä laitteilla (2)
 laitteilla, joiden käyttöä säännöstellään tai niihin on jälkeempään lisätty jokin energiankulutusta vähentävä erikoisominaisuus (1)
 normaaleilla kotitalouslaitteilla, joiden käyttöä ei säännöstellä eikä niissä ole energiankäyttöä vähentävää erikoissovellusta (-1)
 muilla menetelmillä

Yksi piste jokaisesta - nimeä:

G. Veden ja sisätilojen lämmitykseen käytetään suurimmaksi osaksi

yhteisön omalta alueelta saatavaa aurinkoenergiaa, maalämpöä tai uusiutuvia polttoaineita (esim. puu) (5)
 lämpöpumppua, luonnonkaasua, propaania, puuta tai muuta lähialueelta saatavaa uusiutuvaa polttoainetta (3)
 polttoöljyä tai uusiutumattomasta energialähteestä saatavaa sähköä (0)
 muita kestäviä vaihtoehtoja

Yksi piste jokaisesta - nimeä:

H. Ruuanlaitossa hyödynnetään suurimmaksi osaksi

- aurinkoenergiaa tai yhteisön alueelta saatavaa muuta luonnonmukaista energialähdettä (esim. puu) (3)
- propaania tai luonnonkaasua (1)
- uusiutumattomasta lähteestä saatavaa sähköä (0)
- muuta uusiutuvaa energialähdettä

Yksi piste jokaisesta - nimeä:

I. Mikäli puu toimii yhteisön merkittävänä energialähteenä, miten sen uusiutumisesta huolehditaan?

- yhteisössä/ lähialueella on omavaraisuuteen tähtäävä puiden istutusohjelma (2)
- yhteisöstä/lähialueelta kerätään kaatunutta puutavaraa (2)
- puutavara tuodaan lähialueen ulkopuolelta, jossa uusiutuminen hoidetaan istutuksilla (1)
- puut tuodaan lähialueelta tai kauempaa eikä uusiutumishjelmaa ole (-2)
- ei koske yhteisöämme (0)

J. Kylmiöiden energia hoidetaan suurimmaksi osaksi

- hyödyntämällä vuodenaikojen vaihtelua tai kylmälaukkujen/kellarin avulla (3)
- uusiutuvan sähköenergian tai muun uusiutuvan energialähteen avulla (2)
- propaanin tai luonnonkaasun avulla (1)
- uusiutumattoman sähköenergian avulla (-2)
- muun uusiutuvan energialähteen avulla

Yksi piste jokaisesta - nimeä:

K. Yhteisön rakennusten suunnittelussa on huomioitu energian säästö

Voit merkitä useamman vaihtoehdon

- rakennuspaikan valinta ja sijoittuminen (aurinkoisuus, varjot, tuulet) (2)
- käyttämällä olosuhteisiin soveltuvia rakennusmateriaaleja (erityiseristeet jne.) (2)
- energian säästöä ei ole otettu huomioon yhteisön rakennusten suunnittelussa (-2)
- muiden kestävien menetelmien avulla

Yksi piste jokaisesta - nimeä:

L. Missä määrin yhteisössä käytetään seuraavia energian säästömenetelmiä?

1) Yhteisön rakennusten suunnittelussa huomioidaan energian säästäminen

- usein (2)
- joskus (1)
- harvoin (0)
- ei koskaan (-1)

2) Yhteisön jäsenet käyttävät yhteisiä talouskoneita ja muita sähköisiä laitteita

- usein (2)
- joskus (1)
- harvoin (0)
- ei koskaan (-1)

3) Yhteisön jäsenet valitsevat energiaa säästäviä talouskoneita, tarvikkeita ja työkaluja

- usein (2)
 - joskus (1)
 - harvoin (0)
 - ei koskaan (-1)
-

4) Suositaan tarveperustaista energiakäyttöä (esim. vedenlämmitin, joka käyttää energiaa vain kun lämmintä vettä tarvitaan)

usein (2) joskus (1) harvoin (0) ei koskaan (-1)

5) Kotitalouksien energian käyttöä minimoidaan erilaisilla säästötoimenpiteillä ja -tuotteilla kuten katkaisijoilla, ajastimilla, lämpöeristeillä jne.

usein (2) joskus (1) harvoin (0) ei koskaan (-1)

6) Talouslaitteet ja -varusteet huolletaan säännöllisesti

usein (2) joskus (1) harvoin (0) ei koskaan (-1)

7) Sisätiloissa hyödynnetään luonnonvaloa

usein (2) joskus (1) harvoin (0) ei koskaan (-1)

8) Energiansäästölamppuja käytetään valaistuksessa

60% tai enemmän (3) 20%-60% (2) 10%-20% (1) vähemmän kuin 10% (0)

9) Muita kestäviä menetelmiä

Yksi piste jokaisesta) – nimeä:

M. Ylijäämäenergia kertyy yhteisön omassa käytössä olevasta uusiutuvasta energialähteestä

kyllä (2) ei (0)

Ylijäämäenergiaa

hyödynnetään yhteisön omaan käyttöön

kyllä (2) ei (0)

tarjotaan naapureille tai lähiverkostoon

kyllä (2) ei (0)

Laske yhteen jokaisen valitsemasi vaihtoehdon pistemäärä.

7. Energianlähteet ja niiden käyttö

YHTEENSÄ _____

50+ Osoittaa loistavaa kehitystä ekologisessa kestävydessä

25 - 49 Hyvää alku kohti ekologista kestävyyttä

0 - 24 Toimenpiteitä ekologisten kestävyys saavuttamiseksi tarvitaan

Kommentteja/toimenpiteitä: _____

Tuloksen kirjasi

Aika

Paikka

Ekologisen kestävyys pisteet yhteensä _____. **Siirrä tiedot sivulle 7.**

SOSIAALINEN ULOTTUVUUS

Yhteisön sosiaalinen elämä on tasapainossa kun...

- Yhteisössä on sopivassa suhteessa vakautta ja dynamiikkaa - perusturvallinen ja luottamuksellinen ilmapiiri kannustaa vapaaseen ja kaikkia hyödyttävään yksilölliseen itseilmaisuun.
- Yhteisöllä on tiloja ja käytäntöjä, jotka kannustavat rakentavaan kommunikointiin ja vuorovaikutukseen sekä tuottavuuteen.
- Yhteisöllä on riittävästi mahdollisuuksia/teknologioita sekä yhteisön sisäiseen että laajemman, jopa maailman laajuisen yhteisöverkoston kanssa siinä määrin kuin on tarpeellista.
- Erikoistaidot, -lahjat ja muut resurssit ovat vapaasti yhteisön sisäisessä käytössä ja niitä tarjotaan myös yhteisön ulkopuolelle suuremman hyvän edistämiseen.
- Monimuotoisuutta kunnioitetaan terveyden, elinvoimaisuuden ja luovuuden lähteenä sekä luonnollisessa elinympäristössä että yhteisön ihmissuhteissa.
- Hyväksyminen, yhteenkuuluvuus ja avoimuus syntyvät monimuotoisuuden etujen ymmärtämisestä. Ne rikastavat ympäristökokemuksia ja sosiaalisia kokemuksia sekä edistävät oikeudenmukaisuuden toteutumista.
- Henkilökohtaista kasvua, oppimista ja luovuutta arvostetaan ja ravitaan. Kaikkien ikäryhmien saatavilla on erilaisia oppimisen ja opettamisen mahdollisuuksia.
- Terveyden (fyysinen, mentaalinen, emotionaalinen ja henkinen) vaalimista ja vahvistamista varten on edullisia vaihtoehtoja: luontaislääkintää ja vaihtoehtoisia harjoituksia - esimerkiksi meditointia ja kehotyöskentelyä.
- Resurssivirta - rahan, hyödykkeiden ja palveluiden antaminen ja saaminen - on tasapainotettu täyttämään yhteisön tarpeet ja toiveet. Ylijäämät jaetaan.

Sosiaalinen tarkistuslista 1: Luottamus ja yhteisöllisyys

A. Missä määrin tunnet yhteisössäsi olevan luottamusta ja turvallisuutta?

runsaasti (6) melko paljon, useimmiten (3) vähän (0) ei ollenkaan (-1)

B. Missä määrin yhteisösi on turvallinen ympäristö naisille?

täydellisesti (6) enimmäkseen (3) toisinaan (0) ei ollenkaan (-1)

C. Missä määrin yhteisösi on turvallinen paikka lapsille?

täydellisesti (6) enimmäkseen(3) toisinaan (0) ei ollenkaan (-1)

D. Missä määrin yhteisön asukkaat tuntevat toisensa ja suhtautuvat kannustavasti naapureihinsa?

melkein aina (6) usein (3) joskus (0) eivät lainkaan (-1)

E. Tapahtuuko yhteisössäsi aikuisten tekemiä rikoksia?

harvoin (6) joskus (3) usein (-3) jatkuvasti (-5)

F. Tapahtuuko yhteisössäsi nuorten suorittamia rikoksia?

harvoin (6) joskus (3) usein (-3) jatkuvasti (-5)

G. Sisätilat yhteisiä kokoontumisia ja toimintoja varten ovat

erinomaiset (6) käyttökelpoiset (3) välttävät (1) riittämättömät/niitä ei ole lainkaan (0)

H. Ulkotilat yhteisiä kokoontumisia ja toimintoja varten ovat

erinomaiset (6) käyttökelpoiset (3) välttävät (1) riittämättömät/niitä ei ole lainkaan (0)

I. Tilat nuorten kokoontumisia ja tervehenkisiä tapahtumia varten ovat

erinomaiset (6) riittävät (3) välttävät (1) riittämättömät/niitä ei ole lainkaan (0)

J. Yhteisössä järjestetään yhteisiä kokoontumisia

päivittäin (7) viikoittain (5) kuukausittain (3) neljännes-/puolivuosittain (2)
 vuosittain (1) erittäin harvoin (-1)

Laske yhteen jokaisen valitsemasi vaihtoehdon pistemäärä.

4. Luottamus ja yhteisöllisyys

YHTEENSÄ _____

50+ Osoittaa loistavaa kehitystä sosiaalisessa kestävyudessa
25 - 49 Hyvä alku kohti sosiaalista kestävyyttä
0 - 24 Toimenpiteitä sosiaalisen kestävyuden saavuttamiseksi tarvitaan

Kommentteja/toimenpiteitä: _____

Tuloksen kirjasi

Aika

Paikka

Sosiaalinen tarkistuslista 2: Vuorovaikutus - tiedon ja ideoiden virtaus

A. Yhteisö tarjoaa jäsenilleen mahdollisuuksia jakaa tietoa sekä kertoa tarpeistaan

- runsaasti (15) riittävästi (5) vähän (1) riittämättömästi (-5)

Yhteisön jäsenet käyttävät näitä mahdollisuuksia

- usein (10) joskus (3) hyvin vähän (1) eivät lainkaan (0)

B. Vuorovaikutusmenetelmät toimivat hyvin seuraavissa tilanteissa:

Voit merkitä useamman vaihtoehdon

- yhteisistä tapahtumista tiedotettaessa (3)
 ryhmätoista tiedotettaessa (3)
 yhteisön kannalta merkittävistä päätöksistä keskusteltaessa (3)
 tehdyistä päätöksistä ja uusista menettelytavoista tiedotettaessa (tiedon saatavuus)(3)
 tiedotettaessa yhteisön voimavaroista (3) (esim. tietotaidot, henkilöresurssit, autokyydit)
 tiedottaminen henkilökohtaisen tuen antamisesta, mikäli joku jäsen on sen tarpeessa (3)
 vapaan ideoinnin yhteydessä; yhteiset keskustelut arvoista ja päämääristä (3)
 muissa tilanteissa

Yksi piste jokaisesta – nimeä:

C. Yhteisön jäsenillä on riittävästi mahdollisuuksia

1) Tavata toisiaan ja keskustella henkilökohtaisesti

- usein (8) joskus (4) harvoin (-3)

2) Puhua puhelimessa

- kyllä (3) ei (-1)

3) Postipalveluihin

- kyllä (3) ei (-1)

4) Lukea/lähetää sähköpostia

- kyllä (3) ei (-1)

5) Muut

Yksi piste jokaisesta - nimeä:

Laske kaikkien valitsemiesi vaihtoehtojen pisteet yhteen.

1. Vuorovaikutus - tiedon ja ideoiden virtaus

YHTEENSÄ _____

- 50+ Osoittaa loistavaa kehitystä sosiaalisessa kestävyudessa
- 25 – 49 Hyvä alku kohti sosiaalista kestävyyttä
- 0 – 24 Toimenpiteitä sosiaalisen kestävyuden saavuttamiseksi tarvitaan

Kommentteja/toimenpiteitä:

Tuloksen kirjasi

Aika

Paikka

Sosiaalinen tarkistuslista 3: Verkostoituminen ulkopuolisten toimijoiden kanssa

A. Ulkopuolisten on mahdollisuus saada yhteisöstä tietoa jossain muodossa

kyllä (7) ei (0)

B. Yhteisö tarjoaa kurseja ja palveluita kestävän elämäntavan menetelmistä/teknologiasta/ ja/tai liiketoiminnasta

1) Yhteisön jäsenille

kyllä (7) ei (0)

2) Yhteisön ulkopuolisille

kyllä (7) ei (0)

C. Yhteisö tarjoaa apuaan/palveluitaan niitä tarvitseville

Voit merkitä useamman vaihtoehdon

yhteisön sisällä (10) samalla paikkakunnalla asuville (5) kotimaassaan (5)
 ulkomaille (5)

D. Missä määrin yhteisön jäsenet toimivat palvelutehtävissä

Voit merkitä useamman vaihtoehdon

1) Yhteisön sisällä

usein, useimmat (5) joskus, monet (3) hyvin vähän, vain harvat (1) eivät ollenkaan (-1)

2) Lähipaikkakunnallaan, kansallisesti

usein, useimmat (5) joskus, monet (3) hyvin vähän, vain harvat (1) eivät ollenkaan (-1)

3) Kansainvälisissä projekteissa

usein (5) joskus (3) hyvin vähän (1) eivät ollenkaan (-1)

E. Missä määrin nuorille on tarjolla mahdollisuuksia osallistua palveluprojekteihin

usein (5) joskus (3) hyvin vähän (1) eivät ollenkaan (-1)

F. Yhteisö rakentaa suhteita/ vaihtaa tietoja ja voimavaroja, tukee ja pitää yhteyttä muihin vastaaviin yhteisöihin ja organisaatioihin:

usein (5) joskus (3) hyvin vähän (1) eivät ollenkaan (-1)

Laske valitsemiesi vaihtoehtojen pisteet yhteen.

3. Verkostoituminen ulkopuolisten toimijoiden kanssa
YHTEENSÄ _____

50+ Osoittaa loistavaa kehitystä sosiaalisessa kestävydessä
25 - 49 Hyvä alku kohti sosiaalista kestävyyttä
0 - 24 Sosiaalisen kestävyuden saavuttamiseksi tarvitaan
 toimenpiteitä

Kommentteja/toimenpiteitä: _____

Tuloksen kirjasi

Aika

Paikka

Sosiaalinen tarkistuslista 4: Päätöksenteko

A. Arvioi, kuinka moni yhteisön jäsenistä arvostaa erilaisuutta ja käyttäytyy suvaitsevasti

1) Yhteisön sisällä

kaikki - poikkeuksia lukuun ottamatta (3) suurin osa (2) jotkut (1) harva/ei kukaan (-1)

2) Yhteisön ulkopuolella

kaikki - poikkeuksia lukuun ottamatta (3) suurin osa (2) jotkut (1) harva/ei kukaan (-1)

B. Missä määrin yhteisöllä on valtaa käyttää yhteisöllisten asioiden hoidossa itsehallintoa?

täysin (4) suurimmaksi osaksi (3) jonkin verran (1) vähän (0) ei lainkaan (-1)

C. Tärkeiden päätösten ja suuntaviivojen määrittelyssä käytetään yhteisesti hyväksyttyä, tasa-arvoon perustuvaa menetelmää (esim. vaalit)

kyllä (4) osittain tai joskus (1) ei (-1)

D. Päätöksenteko on avointa ja tietoa päätettävistä asioista on saatavilla

aina tai lähes aina (3) joskus (2) harvoin/ei koskaan (-1)

Kaikki yhteisön jäsenet voivat osallistua kokouksiin, joissa päätöksiä tehdään

aina tai lähes aina (3) joskus (2) harvoin/ei koskaan (-1)

E. Päätöksentekoprosessi on yhteinen

1) Jokainen yhteisön täysi-ikäinen jäsen voi vaikuttaa päätöksentekoprosessiin

kyllä (3) ei (-2)

2) Yhteisön lapset voivat vaikuttaa päätöksentekoprosessiin niiltä osin kuin on tarkoituksenmukaista

kyllä (3) ei (-2)

F. Arvioi, kuinka moni yhteisön jäsenistä osallistuu säännöllisesti yhteisön hallinnollisten asioiden hoitamiseen ja päätöksentekoon

kaikki - poikkeuksia lukuun ottamatta (4) suurin osa (3) melko monet (1) harva (-1)

G. Tietoa/opetusta päätöksenteosta ja keskinäisestä vastuunjakamisesta on saatavilla

1) Yhteisön täysi-ikäisille jäsenille kyllä (3) ei (-1)

2) Yhteisön lapsille kyllä (3) ei (-1)

H. Arvioi, kuinka moni yhteisön jäsenistä on sitä mieltä, että yhteisön päätöksentekoprosessi on vaikeissakin tilanteissa onnistunutta

kaikki - poikkeuksia lukuun ottamatta (4) suurin osa (3) jotkut (1) harva/ei kukaan (-1)

I. Sosiaaliset vaikeudet ja kiistat selvitetään yhteisesti sovittun käytännön mukaan, joka on kannustava, ei rankaiseva

melkein aina (5) tavallisesti (3) joskus (1) harvoin/ei koskaan (-5)

J. Yhteisön jäsenten on helppo saada tietoa em. käytännöstä

kyllä (4) ei (-2)

K. Tietoa/koulutusta väkivallattomista ongelmien ratkaisumenetelmistä on saatavilla

1) Yhteisön täysi-ikäisille jäsenille

kyllä (5) ei (-1)

2) Yhteisön lapsille

kyllä (5) ei (-1)

L. Arvioi, kuinka moni jäsenistä on sitä mieltä, että

1) Yhteisön ongelmien ratkaisumenetelmät ovat toimineet hyvin vaikeitakin ihmissuhteita/tilanteita käsiteltäessä

kaikki- poikkeuksia lukuunottamatta (4) suurin osa (3) jotkut (1) harva/ei kukaan (-1)

2) Yhteisön ongelmien ratkaisukäytäntö turvaa ihmisoikeudet

kaikissa tapauksissa (4) lähes aina (3) toisinaan (1) ei koskaan (-1)

3) Yhteisön ongelmien ratkaisumenetelmät edistävät sosiaalista oikeudenmukaisuutta ja tasa-arvoa

aina (4) yleensä (3) joskus (1) ei koskaan (-1)

Laske valitsemiesi vaihtoehtojen pisteet yhteen.

5. Päätöksenteko

YHTEENSÄ _____

50+	Osoittaa loistavaa kehitystä sosiaalisessa kestävydessä
25 - 49	Hyvä alku kohti sosiaalista kestävyyttä
0 – 24	Toimenpiteitä sosiaalisen kestävyuden saavuttamiseksi tarvitaan

Kommentteja/toimenpiteitä: _____

Tuloksen kirjasi

Aika

Paikka

Sosiaalinen tarkistuslista 5: Koulutus

A. Koulutuksen ja oppimisen arvostaminen ilmene yhteisössä seuraavin tavoin

Voit merkitä useamman vaihtoehdon

- ne yhteisön jäsenet, joilla on jotain erityistaitoja tarjoavat mahdollisuuden työnhajaukseen, oppisopimuskoulutukseen tai työharjoitteluun (3)
- yhteisössä on opintopiirejä (3)
- yhteisön jäsenet kokoontuvat keskustelemaan ja oppimaan sellaisista aiheista tai virheistä, joiden suhteen nähdään kehitystarvetta (3)
- iäkkäämpien jäsenten työpanos ja myötävaikutus on arvostettua ja kysyttyä (3)
- yhteisön lapset voivat osallistua yhteisiin töihin ja toimintoihin (3)
- vanhemmat tukevat lapsia heidän opinnoissaan (3)
- opiskelijoilla on mahdollisuus myötävaikuttaa koulutuksensa sisältöön ja painopisteisiin (3)
- lapsista vain harva tai ei kukaan on lopettanut koulunkäyntinsä kesken (3)
- muita

Yksi piste jokaisesta - nimeä:

B. Yhteisön sisällä tai paikallisesti on tarjolla seuraavia koulutusmahdollisuuksia

Voit merkitä useamman vaihtoehdon

- lastentarha/esikoulu (2)
- peruskoulu (2)
- ammatillista/toimeentuloa tuovien taitojen koulutusta (2)
- virallista/korkeampaa koulutusta (opistot, ammattikorkeakoulut) (2)
- ryhmäopetusta, kursseja, seminaareja erityisaiheista (2)
- koulun ulkopuolista, tervehenkistä ohjelmaa nuorille (2)
- mahdollisuuksia oppia elämäkokemuksesta (2)
- muuta

Yksi piste jokaisesta - nimeä:

C. Koulutusmahdollisuuksia on tarjolla kaikille ikäryhmille

1) Yhteisössä	☐ kyllä (10)	☐ ei (-1)
2) Paikallisesti	☐ kyllä (10)	☐ ei (-5)

D. Missä määrin koulutusjärjestelmä ja opetusmenetelmät

1) kunnioittavat ja tukevat opiskelijoiden yksilöllisiä eroja (lahjakkuudet, erilaiset kiinnostuksen kohteet ja rajoitukset jne.)

- erittäin paljon (6) jonkin verran (3) vähän (1) eivät lainkaan (-2)

2) edistävät yksilöiden itsensä toteuttamista

- erittäin paljon (6) jonkin verran (3) vähän (1) eivät lainkaan (-2)

3) edistävät yhteisön vuorovaikutteisuutta ja lisäävät yhteisön rakentamistaitoja

- erittäin paljon (6) jonkin verran (3) vähän (1) eivät lainkaan (-2)

Laske valitsemiesi vaihtoehtojen pisteet yhteen.

5 Koulutus
YHTEENSÄ _____

50+ Osoittaa loistavaa kehitystä sosiaalisessa kestävyudessa
25 - 49 Hyvä alku kohti sosiaalista kestävyyttä
0 - 24 Toimenpiteitä sosiaalisen kestävyuden saavuttamiseksi
tarvitaan

Kommentteja/toimenpiteitä:

Tuloksen kirjasi

Aika

Paikka

Sosiaalinen tarkistuslista 6: Terveydenhoito

A. Perusterveyden hoitopalveluita on saatavilla

Voit valita useita

- paikallisesti (3) helposti (3) edullisesti (3)

B. Yhteisö tai sen sijaintipaikkakunta tarjoaa seuraavia terveydenhoitopalveluita

Voit merkitä useamman vaihtoehdon

- perusterveydenhoitoa (2)
- neuvolapalveluita ennen lapsen syntymää (2)
- hammashoitoa (2)
- vanhusten hoitoa (2)
- äkillisten hätätapausten hoitoa (2)
- vammaistenhoitoa ja -tukea (2)
- äitiysneuvontaa (2)
- kansanperinteisiin perustuvia palveluja (esim. shamanistisia seremonioita jne.) (2)
- saattohoitoa (2)
- ennaltaehkäisevää hoitoa (ruokavalion suunnittelua, liikuntaa) (2)
- homeopatiaa (2)
- vaihtoehtoisia harjoitusmahdollisuuksia (meditointia, joogaa jne.) (2)
- vaihtoehtoisia/kokonaisvaltaisia terapiamuotoja (kehotyöskentelyä, hypnoosia, kinesiologiaa, energiahoitoa jne.)
- muuta

Yksi piste jokaisesta – nimeä:

C. Kuinka hyvin jäsenten terveydenhoidollisia tarpeita voidaan hoitaa yhteisössä tai sen sijaintipaikkakunnalla

1) kehon hyvinvointi

- hyvin (2) riittävästi (2) heikosti (0) ei ollenkaan (-2)

2) mielen hyvinvointi

- hyvin (2) riittävästi (2) heikosti (0) ei ollenkaan (-2)

3) tunteiden hyvinvointi

- hyvin (2) riittävästi (2) heikosti (0) ei ollenkaan (-2)

4) henkinen hyvinvointi

- hyvin (2) riittävästi (2) heikosti (0) ei ollenkaan (-2)

D. Ennaltaehkäistäviä kuolemantapauksia esiintyy

- harvoin (6) satunnaisesti (3) yleensä (-1) runsaasti (-3)

E. Itsemurhasta/murhasta/huumeiden yliannostuksesta aiheutuvia kuolemantapauksia esiintyy

- harvoin (6) satunnaisesti (3) yleensä (-1) runsaasti (-3)

F. Yhteisössä esiintyy vakavia tartuntatauteja

harvoin (6) satunnaisesti (3) yleensä (-1) runsaasti (-3)

G. Missä määrin yhteisö on sitoutunut terveiden elämäntapojen noudattamiseen?

voimakkaasti (6) jonkin verran (3) vähäisesti (1) ei lainkaan (-3)

Laske valitsemiesi vaihtoehtojen pisteet yhteen.

5. Terveydenhoito

YHTEENSÄ _____

50+ Osoittaa loistavaa kehitystä sosiaalisessa kestävyudessa

25 - 49 Hyvä alku kohti sosiaalista kestävyyttä

0 - 24 Toimenpiteitä sosiaalisen kestävyuden saavuttamiseksi
tarvitaan

Kommentteja/toimenpiteitä:

Tuloksen kirjasi

Aika

Paikka

Sosiaalinen tarkistuslista 7: Kestävä talous – terve paikallistalous

A. Yhteisön jäseniä rohkaistaan luomaan liiketoimintaa, joka

- 1) vahvistaa paikallistaloutta kyllä (4) ei (0)
2) ei aiheuta saastumista kyllä (4) ei (0)
3) ei väärinkäytä inhimillisiä resursseja kyllä (4) ei (0)
4) ei väärinkäytä luonnonvaroja kyllä (4) ei (0)

B. Paikalliset pankit myöntävät lainaa kannustaakseen kestävän kehityksen mukaisia projekteja

- kyllä (4) ei (0)

C. Arvioi, kuinka moni nuorista lähtee yhteisöstä hankkiakseen toimeentuloa muualta

- suurin osa (-5) jotkut (0) vähemmistö (3) harva tai ei kukaan (5)

D. Kuinka suuri osa yhteisön jäsenistä on työttömiä ja elää työttömyys- tai muulla korvauksella?

- harvat (2) jotkut (1) useat (-1) suuri osa (-2)

E. Arvioi, kuinka monella yhteisön jäsenellä on vaikeuksia saavuttaa kohtuullinen perustoimeentulo (ruoka, asuminen, vaatteet jne)

- suurella osalla (-6) joillakin (-1) harvoilla (3) ei kenelläkään (6)

Mikäli jäsenten välillä on suuria taloudellisia eroja, onko yhteisöllä jokin käytäntö tilanteen tasoittamiseksi?

- kyllä (3) ei (0)

F. Yhteisössä on käytössä seuraavia taloudellisia toimintamalleja

Voit merkitä useamman vaihtoehdon.

- omavaraisuutta perustarpeiden suhteen (5)
 ekologista rakentamista (2)
 kestävää pienyrittäjyyttä (2)
 vaihtokauppaa/-piiri (2)
 koulutustoimintaa/-ohjelmia (2)
 työskentelyä nettiyhteyksien avulla/ kotoa käsin tehtävää työtä (2)
 vapaaehtoistyötä - työllä korvaamista (2)
 paikallisia toripäiviä (2)
 varainkeruuta kestävien käytäntöjen luomiseksi (2)
 yhteisön jäsenten vapaaehtoista taloudellista tukea kestävien projektien kehittämiseksi (2)
 tiedon/työn/palvelusten vaihtoa muiden ekokyläiden ja kestävä elämäntapaa ilmentävien yhteisöjen kanssa (2)
 varainkeruuta yhteisön liiketoimintoja varten (0)
 yhteisön jättäminen palkkatyön vuoksi (-2)
 muuta

Yksi piste jokaisesta - nimeä:

G. Yhteisön jäsenet ovat aktiivisesti mukana taloudellisessa yhteistyössä

- 1) yhteisön sijaintipaikkakunnalla kyllä (2) ei (-2)
2) kotimaassa kyllä (2) ei (-2)
3) ulkomailla kyllä (2) ei (-2)

H. Arvioi, kuinka moni yhteisön jäsenistä kokee työnsä tarkoituksenmukaiseksi ja sisällöltään rikkaaksi

- kaikki tai lähes kaikki (4) suurin osa (3) jotkut (1) harva/ei kukaan (-2)

I. Arvioi, kuinka moni yhteisön jäsenistä kokee tuntevansa aineetonta yltäkylläisyyttä/vaurautta elämässään

- kaikki tai lähes kaikki (4) suurin osa (3) jotkut (1) harva/ei kukaan (-2)

Laske valitsemiesi vaihtoehtojen pisteet yhteen.

7. Kestävä talous - terve paikallistalous

YHTEENSÄ _____

- 50+ Osoittaa loistavaa kehitystä sosiaalisessa kestävydessä
25 - 49 Hyvä alku kohti sosiaalista kestävyttä
0- 24 Toimenpiteitä sosiaalisen kestävyden saavuttamiseksi tarvitaan

Kommentteja/toimenpiteitä: _____

Tuloksen kirjasi

Aika

Paikka

Sosiaalisen kestävyiden pisteet yhteensä _____. **Siirrä tiedot sivulle 7.**

HENKINEN ULOTTUVUUS

Yhteisön henkinen hyvinvointi on tasapainossa kun...

- kulttuuriin ja taiteisiin liittyvät tapahtumat ja juhlat ylläpitävät yhteisön kulttuurista elinvoimaa.
- Luovuus ja taide nähdään universumin ykseyden ja vuorovaikutuksen ilmentymänä. Erilaiset taidemuodot, elämäntaidot, kauneuden ja esteettisyyden säilyttämiseen ja jakamiseen perustuvat arvot tukevat ja rohkaisevat luovuuden ja taiteen harjoittamista yhteisössä.
- Vapaa-aikaa arvostetaan.
- Henkisyiden ilmentämistä kunnioitetaan ja kannustetaan monin tavoin. Mahdollisuuksia henkiseen kasvuun on tarjolla. Ilon ja yhteenkuuluvuuden tunteet kiteytyvät rituaaleissa ja juhlissa.
- Yhteisön laatu ja ominaispiirteet luovat sekä yhtenäisyyttä ja yhdistävyyttä. Näitä voivat olla yhteinen visio, sopimukset jotka ilmaisevat tähän sitoutumista. Ne voivat olla myös yhteisiä kulttuurikäsityksiä, arvoja tai toimintatapoja, jotka määrittelevät ja ilmaisevat yhteisön ainutkertaisuutta.
- Yhteisöllä on kykyä reagoida joustavasti ja menestyksekkäästi mahdollisiin vaikeuksiin.
- Olipa kysymyksessä kaupunki-, lähiö- tai maalaisyhteisö, yhteisöllä on kasvava ymmärrys Maa-planeetan kaikkien eri elementtien keskinäisestä yhteydestä ja riippuvuudesta. Yhteisö tiedostaa oma paikkansa kokonaisuudessa.
- Yhteisö haluaa tietoisesti myötävaikuttaa rauhanomaisen, rakastavan ja kestäväen maailmankuvan luomiseen.

Henkinen tarkistuslista 1: Tietoisuus yhteisön historiasta ja merkityksestä

A. Yhteistä kulttuurista/etnistä perintöä juhlitaan ja ylläpidetään seuraavin tavoin

Voit merkitä useamman vaihtoehdon.

- kertomuksin ja tarinoin (5)
- kokoamalla muistiinpanoja/arkistoja (5)
- yksittäisten henkilöiden muisteluin (5)
- ylläpitämällä yhteisön ominaispiirteisiin kuuluvia erityistaitoja (esim. käsityötaidot, paikallinen kieli, perinnetuotteet) koulutuksen/oppisopimuksen avulla (5)
- vahvistamalla yhteistä visiota/toimintatapaa, joka takaa kulttuurin säilymisen tulevaisuudessakin (5)
- seremonioin ja juhlin (5)
- eri taidemuotojen avulla (esim. valokuvaus, seinämaalaukset, laulaminen) (5)
- ei mikään näistä (0)

Vaikka yhteisöllä ei olisikaan yhteistä perinnettä, jäsenet

- osallistuvat muiden yhteisöjäsenten ylläpitämiin perinteisiin (15)
- ylläpitävät ja arvostavat yhteisön tämänhetkistä kulttuuria/historiaa yhdellä tai useammalla yllä mainituista tavoista. (15)

B. Kaikille avoimista kulttuuriohjelmista, festivaaleista ja juhlista tiedotetaan

Voit merkitä useamman vaihtoehdon.

- yhteisössä (10)
- lähipaikkakunnalla (5)
- ei kenellekään lähistöllä (-5)

C. Arvioi kuinka moni yhteisön jäsenistä tuntee yhteisön historian?

- suurin osa (13)
- jotkut (6)
- harvat (1)
- ei kukaan (-4)

D. Vuoden-/elämänkiertoon liittyviä tapahtumia juhlitetaan seremonioilla, juhlilla ja siirtymäriiteillä

- aina – poikkeuksia lukuun ottamatta (13)
- tavallisesti (6)
- silloin tällöin (2)
- ei koskaan (-5)

Laske valitsemiesi vaihtoehtojen pisteet yhteen.

1. Tietoisuus yhteisön historiasta ja merkityksestä

YHTEENSÄ _____

- 50+ Osoittaa loistavaa kehitystä henkisessä kestävyudessa
- 25 – 49 Hyvä alku kohti henkistä kestävyyttä
- 0 – 24 Toimenpiteitä henkisen kestävyuden saavuttamiseksi tarvitaan

Kommentteja/toimenpiteitä:

Tuloksen kirjasi

Aika

Paikka

Henkinen tarkistuslista 2: Taide ja vapaa-aika

A. Yhteisön jäsenillä on mahdollisuus kehittää taiteellisia kykyjään (esim. tarjolla on oppitunteja, oppisopimuskoulutusta, yleistä tukea taiteellisten pyrkimysten toteuttamiseksi)

melkein aina (6) tavallisesti (4) joskus (2) harvoin (0) ei koskaan (-2)

B. Nämä mahdollisuudet pitävät sisällään

Voit merkitä useamman vaihtoehdon.

maalausta (2) musiikkia (2) luovaa kirjoittamista (2)
 teatteritoimintaa (2) tanssia (2) tekstiilitaiteita (2)
 kansantaiteita (2) valokuvausta (2) kuvanveistoa/keramiikkatöitä (2)

C. Missä määrin yhteisö arvostaa ja rohkaisee paikallisia taiteilijoita ja heidän työtään?

paljon (6) jonkin verran (3) vähän (1) ei ollenkaan (-1)

D. Missä määrin yhteisön jäsenillä on aikaa luoville vapaa-ajan harrastuksilleen?

paljon (6) jonkin verran (3) vähän (1) ei ollenkaan (-1)

E. Onko kokoontumistiloja tapahtumia ja ryhmätoimintaa varten?

sisällä kyllä (6) ei (-1)
ulkona kyllä (6) ei (-1)

F. Arvioi, kuinka usein yhteisössä järjestetään taidetapahtumia/juhlia

Voit merkitä useamman vaihtoehdon.

päivittäin (5) viikoittain (3) kuukausittain (2) kausittain (2)
 vuosittain (1) ei koskaan (-5)

G. Yhteisön ulkoinen olemus viestittää, että yhteisössä arvostetaan taidetta, kauneutta ja esteettisiä arvoja:

selvästi (6) jonkin verran (3) vähän (1) ei ollenkaan (-1)

H. Missä määrin kauneuden ilmaisu ja kokemus kuuluvat luonnollisena osana yhteisön arkipäivään (sisätaide, seremoniat, keramiikkatyöt, puutarhanhoito, arkkitehtuuri jne.)

suuressa määrin (6) jonkin verran (3) vähän (1) ei ollenkaan (-1)

Laske valitsemiesi vaihtoehtojen pisteet yhteen

2 Taide ja vapaa-aika

YHTEENSÄ _____

50+	Osoittaa loistavaa kehitystä henkisessä kestävyudessa
25-49	Hyvä alku kohti henkistä kestävyyttä
0-24	Toimenpiteitä henkisen kestävyuden saavuttamiseksi tarvitaan

Kommentteja/toimenpiteitä:

Tuloksen kirjasi

Aika

Paikka

Henkinen tarkistuslista 3. Juhlat ja henkiset harjoitukset

A. Jäsenillä on vapaus harjoittaa valitsemaansa uskontoa/oikeus juhlia yhteyttään Jumalaansa/Luojaansa itse valitsemallaan tavalla

- kyllä (10) ei (-5)

B. Yhteisössä on mahdollisuus mietiskelyyn ja henkiseen kasvuun
Voit merkitä useamman vaihtoehdon.

- omatoimisesti, jokaisen henkilökohtaisesta aloitteesta (5)
 ohjatuissa ryhmissä (5)
 ei ole (-5)
 muita tapoja (yksi piste jokaisesta)

Kuvaile: _____

C. Henkisyiden olemusta ja kokemista yhteisössä voisi parhaiten kuvata

- miellyttäväksi ja harmoniseksi, yhteisön kokonaisvaltaiseen hyvinvointiin positiivisesti vaikuttavaksi (2)
 ihmisten välisten vaikeuksien ja levottomuuden aiheuttajaksi (-2)

D. Yhteisön (henkiset) ryhmäharjoitukset pitävät sisällään

Voit merkitä useamman vaihtoehdon.

- mietiskelyä (1)
 virittäytymistä/ ryhmäenergian keskittämistä (1)
 pyhiä tansseja (1)
 puhepiirin/tunnepalaverin (1)
 ruuan siunauksen (1)
 yhteisiä hiljaisia hetkiä (1)
 rukouksia (1)
 meditatiivista laulua (1)
 Jumalan/Hengen kutsumista mukaan yhteisiin toimiin ja tapahtumiin (1)
 Muita

Yksi piste jokaisesta, nimeä: _____

E. Kuinka usein yhteisön jäsenet kokoontuvat suorittamaan harjoituksia, jotka

F. vahvistavat yhteyttä korkeampaan tietoisuuteen ja /tai Maa-planeettaan

- säännöllisesti (5) satunnaisesti (3) harvoin (1) ei koskaan (-1)

G. Missä määrin yhteisö tukee/kannustaa niitä yhteisön jäseniä, joiden elämä perustuu henkisen tien kulkemiseen ja pyyteettömään palveluun?

- erittäin paljon (5) jonkin verran (3) vähän (1) ei koskaan (-1)

H. Missä määrin yhteisön vanhempien jäsenten viisautta ja henkistä tietoisuutta pidetään yhteisön voimavarana ja sitä hyödynnetään yhteisten asioiden hoidossa:

- erittäin paljon (5) jonkin verran (3) vähän (1) ei koskaan (-1)

I. Onko henkisiä harjoituksia ja kokoontumisia varten tilaa?

sisällä kyllä (5) ei (-1)
ulkona kyllä (5) ei (-1)

J. Arvioi, kuinka moni yhteisön jäsenistä arvostaa henkisyiden eri ilmenemismuotoja ja kunnioittaa muiden tapoja

suurin osa (5) jotkut (3) harvat (1) ei kukaan (-1)

Laske valitsemiesi vaihtoehtojen pisteet yhteen.

3. Juhlat ja henkiset harjoitukset

YHTEENSÄ _____

50+ Osoittaa loistavaa kehitystä henkisessä kestävydessä
25-49 Hyvä alku kohti henkistä kestävyyttä
0-24 Toimenpiteitä henkisen kestävyuden saavuttamiseksi tarvitaan

Kommentteja/toimenpiteitä:

Tuloksen kirjasi

Aika

Paikka

Henkinen tarkistuslista 4: Yhteisön liima

A. Suurin osa yhteisön jäsenistä on sitä mieltä, että elämänlaatua yhteisössä voisi parhaiten kuvata

- loistavaksi (5) hyväksi (3) riittäväksi (1)
 riittämättömäksi (0) köyhäksi (-2)

B. Yhteisön jäsenet kertovat toisilleen/jakavat arvojaan, uskomuksiaan, kokemuksiaan

- usein (5) joskus (3) harvoin (1) eivät koskaan (-1)

C. Missä määrin moraaliset periaatteet (esim. itsekunnioitus ja muiden kunnioitus, itsehallinta ja henkilökohtainen rehellisyys) ovat osa yhteisön filosofiaa ja toimintaa?

- erittäin paljon (5) jonkin verran (3) vähän (0) ei ollenkaan (-1)

D. Missä määrin yhteinen näkemys ja tarkoitus yhdistävät yhteisöä?

- erittäin paljon (5) jonkin verran (3) vähän (0) ei ollenkaan (-1)

E. Yhteisön yhteinen näkemys toiminnan tarkoituksesta tarkastetaan ja uudistetaan:

- säännöllisesti (5) ajoittain (3) harvoin (1) ei koskaan (0)

F. Yhteisössä nautitaan elämästä yhdessä - nauretaan, leikitään ja rentoudutaan

- säännöllisesti (5) ajoittain (3) harvoin (1) ei koskaan (0)

G. Sopuinnun, välittämisen ja kannustuksen vaikutelma on

yhteisön naisten keskuudessa:

- korkea (6) hyvä (4) riittävä (2) riittämätön (0) heikko (-2)

yhteisön miesten keskuudessa:

- korkea (6) hyvä (4) riittävä (2) riittämätön (0) heikko (-2)

yhteisön miesten ja naisten välillä:

- korkea (6) hyvä (4) riittävä (2) riittämätön (0) heikko (-2)

yhteisön lasten keskuudessa:

- korkea (6) hyvä (4) riittävä (2) riittämätön (0) heikko (-2)

eri ikäryhmien välillä:

- korkea (6) hyvä (4) riittävä (2) riittämätön (0) heikko (-2)

H. Seksuaalisia suhteita yhteisössä voisi parhaiten kuvata:

- sopiviksi (tähän yhteisöön), sillä ne myötävaikuttavat positiivisesti yhteisön kokonaishyvintöintiin (3)
 sosiaalisten vaikeuksien ja levottomuuksien aiheuttajiksi (-3)

I. Yhteisö pyrkii vahvistamaan sisäisiä siteitään eli lisäämään yhteisön liimaa

- säännöllisesti (8) ajoittain (4) harvoin (2) ei koskaan (-1)

Laske valitsemiesi vaihtoehtojen pisteet yhteen

4 Yhteisön liima

YHTEENSÄ _____

- 50+ Osoittaa loistavaa kehitystä henkisessä kestävyudessa
- 25-49 Hyvä alku kohti henkistä kestävyyttä
- 0-24 Toimenpiteitä henkisen kestävyuden saavuttamiseksi tarvitaan

Kommentteja/toimenpiteitä:

Tuloksen kirjasi

Aika

Paikka

Henkinen tarkistuslista 5: Ongelmien käsittelytaito

A. Missä määrin yhteisö reagoi rakentavasti jäsentensä kriiseihin?

- aina – poikkeuksia lukuun ottamatta (14) suurimmaksi osaksi (8) jonkin verran (5)
 vähän (2) ei lainkaan (-3)

B. Havaitseeko yhteisö, milloin jäsenet tarvitsevat ulkopuolista apua kriisiensä selvittämiseksi

- tavallisesti (14) joskus (5) harvoin (2) ei koskaan (-3)

C. Kuinka usein yhteisö onnistuu muuntamaan henkilökohtaisista ongelmista/elämäntarkoitukseen liittyvistä ongelmista kärsivien jäsenten kokemuksen mahdollisuudeksi sisäiselle kasvulle ja itsetuntemukselle?

- tavallisesti (14) joskus (5) harvoin (2) ei koskaan (-3)

D. Missä määrin yhteisö kykenee suhtautumaan kannustavasti marginaaliryhmiin kuuluvia jäseniään kohtaan (vähävaraiset, sairaat, kuolevat, vammaiset, vanhukset jne.)?

- aina – poikkeuksia lukuun ottamatta (14)
 suurimmaksi osaksi (8)
 jonkin verran (5)
 vähän (2)
 ei ollenkaan (-3)

E. Yhteisö pyrkii vahvistamaan ongelmanratkaisukykyään

- säännöllisesti (15) ajoittain (7) harvoin (2) ei koskaan (-3)

Laske valitsemiesi vaihtoehtojen pisteet yhteen.

5. Ongelmien käsittelytaito

YHTEENSÄ _____

50+	Osoittaa loistavaa kehitystä henkisessä kestävydessä
25 - 49	Hyvä alku kohti henkistä kestävyyttä
0 - 24	Toimenpiteitä henkisen kestävyuden saavuttamiseksi tarvitaan

Kommentteja/toimenpiteitä:

Tuloksen kirjasi

Aika

Paikka

Henkinen tarkistuslista 6: Kokonaisvaltainen maailmankatsomus

A. Missä määrin yhteisö arvostaa tietoista elämäntapaa (henkilökohtaisen vastuun, kasvun välittämisen ja vuorovaikutuksen merkitystä)

paljon (14) jonkin verran (10) vähän (5) ei lainkaan (-3)

B. Missä määrin yhteisö arvostaa ihmisten erilaisuutta ja tukee sitä– erilaisuuden hyväksyminen nähdään oleellisena osatekijänä yhteisön kokonaishyvinvoinnille ja menestykselle:

paljon (14) jonkin verran (10) vähän (5) ei lainkaan (-3)

C. Missä määrin jäsenillä on yhteinen näkemys yhteisön asemasta maailmassa ja vaikutuksesta siihen?

erittäin suuri (14) jonkin verran (10) vähän (5) ei lainkaan (-3)

D. Missä määrin kestävyuden käsite on hyväksytty ja yleisessä käytössä?

erittäin laajasti (14) jossain määrin (10) vähän (5) ei lainkaan (-3)

D. Missä määrin yhteisö on yhteisesti sitoutunut yhteisön korkeampaan tarkoitukseen - ” työskentelemme jotain suurempaa tarkoitusta varten”?

syvästi (14) jonkin verran (10) hieman (5) ei lainkaan (-3)

Laske valitsemiesi vaihtoehtojen pisteet yhteen.

6. Kokonaisvaltainen maailmankatsomus

YHTEENSÄ _____

50+ Osoittaa loistavaa kehitystä henkisessä kestävydessä

25 - 49 Hyvä alku kohti henkistä kestävyyttä

0 -24 Toimenpiteitä henkisen kestävyuden saavuttamiseksi tarvitaan

Kommentteja/toimenpiteitä:

Tuloksen kirjasi

Aika

Paikka

Henkinen tarkistuslista 7: Rauha ja maailmanlaajuinen tietoisuus

A. Missä määrin erilaisuus luo harmoniaa - ihmisten erilaisuudesta johtuva jännite on yhteisössä kanavoitu luovaksi toiminnaksi, josta kaikki hyötyvät?

suuressa määrin (14) jonkin verran (10) vähän (5) ei lainkaan (-3)

B. Onko yhteisö on sitoutunut harjoituksiin, jotka avaavat sydäntä ja mieltä ja antavat kokemuksen suurempaan kokonaisuuteen kuulumisesta?

säännöllisesti (10) ajoittain (6) harvoin (2) ei koskaan (-2)

C. Suorittaako yhteisö suorittaa tärkeiden päätöksentekoprosessien yhteydessä harjoituksia, jotka auttavat syvemmän totuuden näkemistä sekä tasapainottavat kehoa, mieltä ja henkeä?

säännöllisesti (10) ajoittain (6) harvoin (2) ei koskaan (-2)

D. Missä määrin yhteisön jäsenet ovat tietoisia ja kantavat vastuuta siitä, etteivät siirrä negatiivisia tunne- ja/tai mentaalista energiaansa yhteisön yhteiseen energiakenttään?

hyvin paljon (14) jonkin verran (10) vähän (5) eivät lainkaan (-3)

E. Yhteisön jäsenet tarjoavat pyyteetöntä apuaan

yhteisön piirissä

usein (10) joskus (6) harvoin (2) eivät koskaan (-2)

yhteisön ulkopuolella

usein (10) joskus (6) harvoin (2) eivät koskaan (-2)

F. Yhteisö arvostaa sisäiseen rauhaan pyrkimistä:

erittäin paljon (14) jonkin verran (10) vähän (2) ei lainkaan (-3)

Laske valitsemiesi vaihtoehtojen pisteet yhteen.

7. Rauha ja maailmanlaajuinen tietoisuus

YHTEENSÄ _____

50+ Osoittaa loistavaa kehitystä henkisessä kestävydessä
25 - 49 Hyvä alku kohti henkistä kestävyyttä
0 -24 Toimenpiteitä henkisen kestävyuden saavuttamiseksi tarvitaan

Kommentteja/toimenpiteitä: _____

Tuloksen kirjasi

Aika

Paikka

Henkisen kestävyiden pisteet yhteensä _____ . Siirrä tiedot sivulle 7.